

NYMBURK

- 1 Hlavní nádraží ČD (v provozu od r. 1870)
- 2 Václav Kálík (hudební skladatel, *1891 †1951)
- 3 Gymnázium (novorenesanční styl, 1907)
- 4 Základní škola Komenského (1897)
- 5 Dětský domov (původně sirotčinec, 1898)
- 6 Vilém Buřka (letec RAF, II. světová válka)
- 7 Reliéf Elišky Přemyslovny (V. Novák, 1910)
- 8 Jan z Wojkowicz (dekadentní básník, *1880 †1944)
- 9 Evangelický kostel (novorenesanční styl, 1898)
- 10 Pomník Mistra Jana Husa (František Přítel, 1928)
- 11 Husův sbor (funkcionalismus, 1935-36)
- 12 Středověké vodní opevnění (Malé a Velké Valy)
- 13 Bobnická brána (lokalita, zbořena 1884)
- 14 Městská vodárna (secese, 1904)
- 15 Jízdecká ulice (historická ulička z 18. stol.)
- 16 Boleslavská brána (lokalita, zbořena 1838)
- 17 Bývalá synagoga (1892, dnes muzeum)
- 18 Vlastivědné muzeum (barokní dům ze 17. stol.)
- 19 Sokolovna (novorenesanční styl, 1898)
- 20 Hradební ulice (historická ulička z 18. stol.)
- 21 Svatojiřská brána (lokalita, zbořena 1884)
- 22 Kostel sv. Jiří (renesance, 1569)
- 23 Krematorium (kubismus, arch. B. Feuerstein, 1924) - mimo plán
- 24 Mlýn Bašta (klasicistní vila, 18. stol.) - mimo plán
- 25 Hálkovo divadlo (prvky funkcionalismu, 1936)

- 26 Základní škola v Tyršově ulici (1882 a 1891)
- 27 Kaple sv. Jana Nepomuckého (gotika, 13. stol.)
- 28 Otakar Theer (básník, *1880 †1917)
- 29 B. M. Černohorský (barokní skladatel, *1684 †1742)
- 30 Dům č.p. 171 (barokní dům, 17. stol.)
- 31 Mostecká brána (lokalita, zbořena 1838)
- 32 Socha sv. Jana Nepomuckého (Jan Brokoff, 1696)
- 33 František Rachlík (spisovatel, *1904 †1980, lokalita rodného domu)
- 34 Most přes Labe (technická památka, 1912)
- 35 Ostrov (anglický park, 1920)
- 36 Pivovar (zal. 1895, působiště B. Hrabala) - mimo plán
- 37 Turecká věž (renesanční vodárna, 1597)
- 38 Branka Fortna (lokalita, zbořena 1919)
- 39 Stará rybárna (1737)
- 40 Středověké opevnění (hrady ze 13. stol.)
- 41 Přístav (součást regulace Labe, Ing. E. Zimmerler)
- 42 Elektrárna (součást akce splavení Labe ze let 1914-1923, do provozu uvedena v roce 1924)
- 43 Katovna (pův. historický dům ze 17. stol.)
- 44 Ing. Emil Zimmerler (projektant vodních staveb, *1863 †1950, rodinný dům)
- 45 Pravěká mohyla (pozdní doba kamenná, 3600 l. př. Kr.)
- 46 Staré děkanství (barokní dům ze 17. stol.)
- 47 Kaplanka (středověká obytná hradební věž)
- 48 Chrám sv. Jiří (gotika, 1280-1380)
- 49 Královský hrad (lokalita původního raně gotického hradu z 13. stol., dnes budova Okresního soudu)

- 50 Jan Neruda (básník, *1834 †1891, pobyt v r. 1861)
- 51 J. S. Machar (básník, žil zde v letech 1871-1873)
- 52 Náměstí Přemyslovců
- 53 MUDr. Jan Dlabach (lékař a historik, *1809 †1873, lokalita rodného domu)
- 54 Morový sloup (J. J. Šlančovský, barokní dílo, 1717)
- 55 Lékárna (původně renesanční palác Morzinů)
- 56 Bratři Kramolínové (nymburští barokní malíři, 18. stol.)
- 57 JUDr. Tomáš Černý (primátor Prahy, *1840 †1909)
- 58 Ferdinand Schulz (spisovatel, *1835 †1905, žil v původním domě)
- 59 Původní městská radnice (renesance, 1526)
- 60 Hlavův dům (renesance, 1586)
- 61 Část výrobního zařízení renesanční sladovny ze 16. stol. - zpřístupněný archeologický nález
- 62 Božena Němcová (spisovatelka, žila zde v letech 1848-50)
- 63 Eliška Přemyslovna (pobyt v r. 1310)
- 64 Vila rodiny Hrabalových (1940) - mimo plán
- 65 Generál Josef Jaške (letec R.A.F., *1913 †2001)
- 66 Smetanův dům (sídlo pěveckého spolku Hlahol, 1935)
- 67 Gotický reliéf (masivní kamenný prvek)
- 68 Löwitova vila (funkcionalismus, 1931)

Středočeský kraj

MĚSTO NYMBURK 1-68

NAUČNÁ TURISTICKÁ TRASA MĚSTEM

Průběžně instalována v letech 2002-2005 péčí Města Nymburka na 68 nejvýznamnějších lokalitách města.

NYMBURK

Královské město na Labi

Královské město Nymburk se rozkládá na obou březích řeky Labe, v úrodné části středního Polabí. Leží v nadmořské výšce 186 m, přibližně 50 km východně od Prahy, a má téměř 15 000 obyvatel.

Město bylo založeno **ve druhé polovině 13. století** Přemyslem Otakarem II. a po celý středověk patřilo mezi nejvýznamnější města v zemi. Již záhy po svém založení se Nymburk stal jedním ze strategických měst chránících srdce českého království - Prahu. Bylo důležitou oporou královské moci. Počátky osídlení strategického opukového pahorku nad řekou, přes níž vedl vyhledávaný brod, sahají hluboko do historie. Svědčí o tom řada archeologických nálezů, zejména objev kostrového hrobu z mladší doby kamenné (3600 let před Kristem). Zpřístupnění tohoto **skříňového mohylového hrobu**, odkrytého v roce 1994, se připravuje.

Husitské války v 15. století se dotkly města jen nepatrně (byl vydrancován klášter dominikánů) a tak rozkvět trval celé období gotiky a renesance prakticky do začátku 17. století. Třicetiletá válka (1618-1648) přerušila život bohatého a výstavného měšťanského sídla. Během ní byl Nymburk vypálen a vydrancován, pevnost byla téměř zničena, hradby pobořeny. Jen pomalu se do města vracel život, často ještě narušen velkými požáry. Zlomem v novodobé historii bylo až zavedení **železnice** k městu v roce 1870. Od té doby se sídlo rozrůstalo, byly vystavěny nové budovy, došlo k regulaci řeky Labe, k výstavbě nového **mostu a hydroelektrárny s plavební komorou**. Město po staletích expandovalo za pás hradeb. Původní středověký půdorys ale zůstal zcela zachován.

Historické jádro Nymburka bylo r. 1992 vyhlášeno **městskou památkovou zónou**. Najdete v ní především **chrám sv. Jiljí**, vzácnou ukázkou gotické cihlové architektury z let 1280 - 1380, část **cihlové hradby** v lokalitě Na Přistavě, oba **vodní příkopy**, kterými dodnes proudí říční voda. Dále **kapli sv. Jana Nepomuckého** - původně součást kostela dominikánského kláštera z 13. století, obnovenou **renesanční radnici** z roku 1526, bývalou městskou vodárnu z roku 1597 zvanou **Turecká věž**, **morový sloup** z roku 1717 nebo zpřístupněnou **část renesanční sladovny** ze 16. století v přízemí budovy Městského úřadu v ulici U Staré sladovny. Všechny tyto pamětihodnosti a další zajímavá místa jsou zahrnuty v naučné **turistické trase s 68 zastávkami**, kterou pro návštěvníky Nymburka připravilo město spolu se Společností přátel starého Nymburka. Mapa zachycující tyto body je umístěna mimo jiné na Náměstí Přemyslovců.

Z Nymburka pochází několik významných osobností, např. **František Rachlík** (spisovatel), bratři **Václav a Josef Kramolínovi** (barokní malíři), **Jan z Wojkowicz** (básník a spisovatel) a **ing. Emil Zimmmler** (projektant vodních cest). Na počest hudebního skladatele **Bohuslava Matěje Černohorského** pořádá město každoročně mezinárodní hudební festival - Nymburské dny B. M. Černohorského. Ve města žila a tvořila celá řada dalších osobností, např. spisovatelka **Božena Němcová**, básník **Jan Neruda**, hudební skladatel **Václav Kálík** či režisér **Miroslav Macháček**.

Zcela výjimečné postavení má ale v Nymburce světově proslulý spisovatel **Bohumil Hrabal**, který ve zdejším pivovaru prožil své dětství a mládí. Město ve **Vlastivědném muzeu** zřídilo v r. 1999 stálou expozici, která přibližuje návštěvníkům jeho život a dílo. Návštěvník zde může dále zhlédnout ještě expozice „Nymburk v proměnách věků“ a „Z dějin železnice“. V muzeu jsou pravidelně pořádány výstavy historických sbírek, výstavy výtvarného umění a další kulturní akce.

Milovníci pěší turistiky, bruslaři a především cyklisté rádi využijí **Labskou nebo Hrabalovu cyklostezku**. Malebné břehy řeky Labe a jeho slepé rameno Na Remanenci lákají k rybaření. Vyznavači nevedených sportovních aktivit si ve **Volnočasovém centru Veslák** vyzkouší např. umělou horolezeckou stěnu nebo nízkou lanovou dráhu. Nymburské **Sportovní centrum** je jedním z nejrozsáhlejších, nejvšestrannějších a nejkvalitnějších sportovních zařízení v republice. Ke sportovnímu vyžití lze ve městě využít např. plavecký bazén, zimní stadion, volně přístupná hřiště pro míčové hry, skatepark nebo minigolf. Místem jako stvořeným pro romantická dostaveníčka je rozlehlý **anglický park Ostrov** se vzácnými dřevinami a stylovým hotelem.

Nymburk nabízí mnoho **ubytovacích zařízení**. Návštěvník si může vybrat z nabídky hotelů, penzionů a turistických ubytoven. Pobyt ve městě jistě zpestří restaurace, hospůdky, bary, kavárny, cukrárny a čajovny.

Dnes je Nymburk hospodářským a kulturním centrem regionu středního Polabí, město se staletou tradicí vaření dobrého piva, důležitý železniční uzel (nejvýkonnější seřaďovací nádraží v České republice), město zeleně, sportu a kvalitních cyklostezek. Toto vše je jen část pestrého obrazku našeho města, které rozhodně stojí za Vaši návštěvu.

Městský úřad Nymburk

Náměstí Přemyslovců 163
tel. 325 501 111
e-mail: mail@meu-nbk.cz
www.mesto-nymburk.cz

Úřední hodiny:
Po, St 8.00-17.00 hod.
Čt 12.00-16.00 hod.

Turistické informační centrum

Náměstí Přemyslovců 165
tel. 325 512 433
e-mail: infocentrum@meu-nbk.cz
www.mesto-nymburk.cz

Otevírací doba:
denně 9.00-18.00 hod.

Vlastivědné muzeum Nymburk

Tyršova 174
tel. 325 512 473
e-mail: vmnymburk@pmpodebrady.cz
www.polabskemuzeum.cz

Otevírací doba:
Út - Ne 9.00-16.00 hod.